Dosarul nr.4r-1469/24
Nr. PIGD 4-23085580-02-4r-03042024
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Aurelia Cazacliu

D E C I Z I E

21 noiembrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecînd în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Maria Roșca, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia făptuitorului Parlui Cristina asupra Procesului- verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023 în baza art.69 alin. (1) din Codul contravenţional, ca întemeiată și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023, încheiat de către Inspectoratul de poliţie Centru, mun. Chişinău în baza art. 69 alin.(1) din Codul contravenţional, ca ilegal, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Parlui Cristina.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, de la 3 aprilie 2024 pînă la 21 noiembrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. Prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023, încheiat de către Inspectoratul de poliţie Centru, mun. Chişinău, Parlui Cristina a fost sancţionată în baza art. 69 alin.(1) din Codul contravenţional cu aplicarea amenzii în mărime de 12 unităţi convenţionale, echivalentul a 600 lei, fiind reţinut în sarcina acesteia că, la data de 02.06.2023, aflîndu-se în mun. Chişinău, str. *****, a iniţiat un conflict cu Botea Mihail, numindu-l cu cuvinte necenzurate şi amenințîndu-l cu răfuială fizică, fapt prin care, i-a lezat onoarea şi demnitatea.
2. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 octombrie 2023, s-a admis contestaţia făptuitorului Parlui Cristina asupra Procesului- verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023 în baza art.69 alin. (1) din Codul contravenţional, ca întemeiată și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023, încheiat de către Inspectoratul de poliţie Centru, mun. Chişinău în baza art. 69 alin.(1) din Codul contravenţional, ca ilegal, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Parlui Cristina.

3. Nefiind de acord cu hotărârea, agentul constatator, Maria Roșca, a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
4. În motivarea recursului s-a invocat că la materialele cauzei au fost anexate probe ce confirmă starea de fapt expusă în procesul verbal cu privire la contravenție.
5. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Maria Roșca, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 octombrie 2023, urmînd a fi menținută.
6. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
7. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.
8. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.
9. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.

10. Colegiul constată că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023, încheiat de către Inspectoratul de poliţie Centru, mun. Chişinău, Parlui Cristina a fost sancţionată în baza art. 69 alin.(1) din Codul contravenţional cu aplicarea amenzii în mărime de 12 unităţi convenţionale, echivalentul a 600 lei, fiind reţinut în sarcina acesteia că, la data de 02.06.2023, aflîndu-se în mun. Chişinău, str. *****, a iniţiat un conflict cu Botea Mihail, numindu-l cu cuvinte necenzurate şi amenințîndu-l cu răfuială fizică, fapt prin care, i-a lezat onoarea şi demnitatea.
11. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
12. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
13. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
14. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
15. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
16. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
17. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate,

dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.

18. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
19. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
20. Prin urmare, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
21. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
22. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
23. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
24. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoanei.

25. Instanța de recurs reiterează că în susţinerea învinuirii, agentul constatator a anexat procesul- verbal privind actele de constatare şi anume plîngerea şi declaraţiile părţii vătămate Botea Mihail din 06.06.2023, din care rezultă că partea vătămată deplânge acţiunile făptuitorului Parlui Cristina, care este fosta concubină a acestuia, pentru că aceasta a manifestat un comportament agresiv faţă de el, numindu-l cu cuvinte necenzurate, precum şi Ordonanţa de ridicare a înregistrării audio din 02.06.2023 prin care se confirmă faptul numirii cu cuvinte necenzurate de către Parlui Cristina.
26. Astfel, din conţinutul înregistrării video, instanţa reține că partea vătămată a pregătit acest scenariu şi a provocat făptuitorul Parlui Cristina la un episod de agresivitate pentru aşi justifica poziţia sa în raport cu alte chestiuni litigioase existente între aceştia în vederea stabilirii faptului cu cine va rămânea să locuiască în continuare copilul lor minor, după separarea lor.
27. Prin urmare, în speță, pentru elucidarea faptelor indicate în procesul-verbal, agentul constatator nu a analizat în detaliu motivul declanşării acţiunilor de agresivitate verbală din partea făptuitorului şi natura certurilor existente în ansamblu între părţi, urmare, instanţa apreciază că la caz, de către agentul constatator, nu au fost identificate pe deplin toate circumstanţele care au generat comportamentul licenţiat al făptuitorului Parlui Cristina, iar acest fapt duce la concluzia că la constatarea faptului contravenţiei, agentul constatator nu a administrat probele în modul corespunzător şi nu a stabilit esenţa faptei contravenţionale imputată făptuitorului Parlui Cristina.
28. Mai mult, agentul constatator, deşi a anexat la materialele cauzei o înregistrare audio a discuţiei dintre Parlui Cristina şi partea vătămată Botea Mihail, ridicată prin ordonanţa din 06.06.2023, agentul constatator nu a efectuat o descriere a acestui mijloc probatoriu, nu a descris mijlocul tehnic folosit la efectuarea înregistrării audio şi nu a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenţie despre folosirea la caz a înregistrărilor audio.
29. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
30. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 octombrie 2023.
31. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator, Maria Roșca.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia făptuitorului Parlui Cristina asupra Procesului- verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023 în baza art.69 alin. (1) din Codul contravenţional, ca întemeiată și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2023, încheiat de către Inspectoratul de poliţie Centru, mun. Chişinău în baza art. 69 alin.(1) din Codul contravenţional, ca ilegal, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Parlui Cristina.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca